

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи номзади Курбонова Фарангис Абдурахмоновна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ҳамгироии таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст

Тавре ки аз мазмуни автореферат бармеояд, таҳқиқи масъалаи таълими ҳамгиро дар раванди таълиму тарбия дар шароити муосир нишон медиҳад, ки доир ба ҳадафҳо ва вазифаҳои ин методи таълим дар байни муаллифон андешаҳои мухталиф вучуд доранд. Вале, сарфи назар аз андешаю мавқеъҳои гуногун доир ба масъалаи мазкур, вазифаи асосии он мутобиқи ҳадафҳои таълимие, ки дар барномаҳо муқаррар гардидааст, татбиқи ташаккули шахсияти ҳамаҷониба рушдёфта, яъне шахсияти ҷавобгӯи талаботи ҷомеаи мутараққии муосир маҳсуб мешавад.

Муаллиф таъкид намудааст, ки забоншиносии фарҳангӣ ҳамчун як самти методикаи таълими забонҳои хориҷӣ фаҳмида шуда, дар он усулҳои таълим ва омӯзиши забон бо фарҳанги барои онҳо нав амалӣ карда мешавад. Забони хориҷӣ то андозае бо тамоми фанҳои дигари таълимӣ иртибот пайдо мекунад ва ба донишҷӯён барои гирифтани дониши иловагӣ аз таърих, ҷуғрофия, адабиёт ва дигар фанҳо роҳ мекушояд. Дар асоси гуфтаҳои боло метавон зикр намуд, ки мавзуи тадқиқотӣ хеле муҳим ва дар шароити муосир барои соҳаи маориф зарур арзёбӣ мешавад.

Дар ҳақиқат, забон бо тамоми низоми худ маҳсули таҷрибаи иҷтимоӣ-таърихӣ ё фарҳанги халқҳо маҳсуб мешавад. Забон аз рӯи табиати иҷтимоии худ воқеиятро ифода ва инъикос менамояд ва воқеият бошад, аз ҷиҳати фарҳанги маънавӣ бо идеология, ки ядрои фарҳанги маънавӣ ва, хусусан, ҷомеаи рушдёфтаи муосир мебошад, зич алоқаманд

аст. Ҳадафи ҷузъи забонӣ ва фарҳангӣ аз он иборат аст, ки унсурҳои фарҳангиро аз меъёрҳои забони хориҷӣ дар раванди таълим мустақиман берун оварад. Аз ҷиҳати луғат ва азхудкунӣ, он асосан, азхуд кардани калимаҳо мебошад, ки семантикаи он асолати фарҳангро инъикос мекунад. Бинобар ин, байни фанни «забони хориҷӣ» ва дигар фанҳои самти гуманитарӣ як навъ пайвастиҳои забонӣ вучуд дорад, ки дар ҷараёни таълими забони хориҷӣ амалӣ карда мешаванд. Аммо муошират бо забони хориҷӣ на танҳо бо тарзи дурусти ифодаю гуфтор, балки бо истифодаи бамавриди он низ муайян карда мешавад. Аз ин рӯ, ба мафҳуми система ва меъёри забон боз як ҷузъи дигар – меъёри суҳан илова мегардад, ки намунаи интихоби калимаҳо ва таркибҳои дар ҳолатҳои муайян истифодашавандаро нишон медиҳад. Андешаҳои боло далели онанд, ки диссертант дар омӯзиши мавзӯи интихобшуда хеле ҷиддӣ ва бо салоҳият муносибат намудааст.

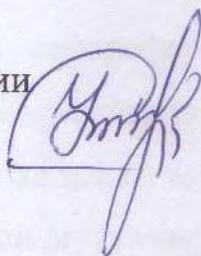
Раванди рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон собит месозад, ки дар кишвари мо таваҷҷуҳ ба омӯзиши забонҳои хориҷӣ, махсусан, забонҳои русӣ ва англисӣ меафзояд. Зеро ки вобаста ба рушди бомароми ҳаёти иқтисодию иҷтимоӣ ва фарҳангии мамлакат талабот ба азхудкунии онҳо чун воситаи муошират ва рушди муносибатҳои ҷамъиятӣ рӯ ба афзудан дорад.

Ин ҷо ба хулосаи муаллиф розӣ шудан мумкин аст, ки зимни омӯзиши забони хориҷӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ низ барои омӯзиши методикаи таълими забони хориҷӣ, хусусан, дар муассисаҳои таҳсилоти олии ғайризабонӣ, ки забон фанни асосии таҳассусӣ ба ҳисоб намеравад, вақти таълимии нокифоя ҷудо карда мешавад. Ҳалли проблемеи мазкур фақат дар шароити созмондиҳии дурусти гузаронидани машғулиятҳо оид ба забони хориҷӣ имконпазир мегардад.

Дар қори барои ҷимоя пешниҳодшуда ҳадафҳои асосии таҳқиқот пурра ба анҷом расонда шудаанд. Тибқи мазмуни автореферат диссертатсияи Қурбонова Ф.А. мубрам ва замонавӣ буда, бо навоариҳои

илмии худ ба талаботи муқаррарнамудаи ҚОА назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф Қурбонова Ф.А. сазовори
дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 –
Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

Муқарриз,
номзади илмҳои педагогӣ,
дотсент, мудирӣ кафедраи
забони русии Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Наврӯзова Гулшан Турсуновна

*«Имзои Наврӯзова Гулшан Турсуновнаро
тасдиқ мекунам»*

Сардори шубаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии молия
ва иқтисоди Тоҷикистон

21.06.2023с.